

2. Саєнко А.І. Види адміністративних послуг, що надаються у сфері інтелектуальної власності в Україні / А.І. Саєнко // Право і суспільство. – 2014. – № 2 – С. 224–228.

3. Саєнко А. І. Класифікація адміністративних послуг, що надаються у сфері інтелектуальної власності / А. І. Саєнко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – 2014. – № 10-2 том 1. – С. 135–137.

4. Офіційний портал Державної служби інтелектуальної власності України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sips.gov.ua/ua>.

5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України № 3687-ХІІ від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7 (15.02.1994). – Ст. 32.

6. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративні послуги» / За заг. ред. В. П. Тимошука. – К. : ФОРМ-Москаленко О. М., 2013. – 392 с.

7. Саєнко А. І. Особливості правового регулювання платності адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності / А. І. Саєнко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2015. – № 30 том 2. – С. 69–72.

8. Про передачу цілісних майнових комплексів державних підприємств до сфери управління Державної служби інтелектуальної власності : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 839-р від 07 вересня 2011 року // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 170 (16.09.2011).

УДК 349.6:342

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В РОЗРІЗІ АНТРОПОГЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ ВПЛИВУ НА СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ

Самохін А.В., д. ю. н., доцент,
професор кафедри адміністративного та фінансового права,
заслужений лікар України
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Наукова робота містить характеристику одного з інститутів екологічного права – екологічну експертизу. У статті досліджуються об'єкти, принципи, види екологічної експертизи, особливості еколого-експертного процесу, надається оцінка законодавства щодо екологічної експертизи. Особливу увагу приділено пошуку шляхів удосконалення механізмів здійснення екологічної експертизи в сфері охорони навколишнього природного середовища.

Ключові слова: екологічна експертиза, природні ресурси, навколишнє природне середовище, державне регулювання, правове регулювання.

Научная работа содержит характеристику одного из институтов экологического права – экологическую экспертизу. В статье исследуются объекты, принципы, виды экологической экспертизы, особенности эколого-экспертного процесса, предоставляется оценка законодательства по поводу экологической экспертизы. Особое внимание уделено поиску путей совершенствования механизмов, которые осуществляют экологическую экспертизу в сфере охраны окружающей природной среды.

Ключевые слова: экологическая экспертиза, природные ресурсы, окружающая природная среда, государственное регулирование, правовое регулирование.

Samohin A.V. RIGHTS ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IN THE CONTEXT OF HUMAN
ACTIVITY AND ITS IMPACT ON THE ENVIRONMENT AND HUMAN HEALTH

Research work includes characterization of one of the Institute for Environmental Law – environmental impact assessment. The article investigates objects, principles, types of environmental impact assessment, particularly eco-expert process provided assessment legislation concerning environmental impact assessment. Particular attention is paid to finding ways to improve the mechanisms that carry out environmental impact assessment in the field of environmental protection.

Key words: environmental impact assessment, natural resources, environment, government regulation, legal regulation.

Охрана навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини є невід'ємними умовами сталого економічного та соціального розвитку України. Природні ресурси та об'єкти є значними важелями у соціальному і продуктивному житті сучасного суспільства, з одного боку, внаслідок виняткової залежності населення та економіки від наявності необхідних природних ресурсів належної якості. З іншого боку, забезпечення економічного зростання безпосередньо пов'язане зі зростанням забруднення і деградації середовища, вичерпанням природних ресурсів,

порушенням балансу біосфери, зміни клімату, що веде до погіршення здоров'я людини і обмежує можливості подальшого розвитку.

Відсутність ефективних механізмів забезпечення належного збереження довкілля спонукає державу до пошуку нових більш ефективних і дієвих механізмів застосування законодавства з метою збереження природи для теперішнього та майбутнього поколінь [1].

Підвищення ефективності правового регулювання екологічної експертизи ґрунтується на мінімізації впливу екологічно небезпечної діяльності на життя, здоров'я людей та довкілля ще на стадіях планування, проек-

тування, розміщення і будівництва об'єктів підвищеного екологічного ризику. В умовах розвитку національного екологічного законодавства дослідження стану і перспектив вдосконалення правого регулювання здійснення екологічної експертизи в розрізі антропогенної діяльності та її вплив на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей в Україні є вкрай актуальними.

В роботі за мету ставиться, насамперед, виявлення науково-теоретичних та правових підходів до здійснення екологічної експертизи, а також внесення пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства, яке регулює еколоого-експертні відносини у сфері охорони навколишнього природного середовища та здоров'я людей.

Різні аспекти правового забезпечення екологічної безпеки у формі екологічної експертизи були предметом наукових досліджень вітчизняних вчених-правознавців, а саме В.І. Андрейцева, Г.І. Балюк, А.В. Гетьмана, І.В. Гиренко, Н.Л. Ільїна, І.І. Каракаша, С.О. Кідалова, М.В. Краснової, В.І. Курила, Н.Р. Малишевої, М.В. Шульги, Ю.С. Шемшученка та ін., але життя ставить перед суспільством все нові питання, які потребують актуального аналізу та вирішення.

Кількість спеціальних функцій державного регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища значно переважає над кількістю загальних. До найважливіших спеціальних функцій державного регулювання належать: експертиза, стандартизація, нормування, моніторинг, інформування, облік природних ресурсів та ін. [2, с. 78–80; 3, с. 83–116; 4, с. 158–160].

Суттєвою функцією в державному регулюванні охорони навколишнього природного середовища та здоров'я людей є організація екологічної експертизи. В даний час правове регулювання еколоого-експертних відносин отримало певне оновлення, і основними нормативними правовими актами у даній сфері є Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про екологічну експертизу».

Екологічна експертиза на сьогоднішній день відіграє роль найбільш ефективного засобу запобігання шкоди, яка завдається навколишньому природному середовищу та здоров'ю людини, але питання посилення її результативності при проектуванні, будівництві й експлуатації об'єктів народного господарства, особливо в межах населених пунктів, залишається актуальним.

З поняттям екологічної експертизи пов'язане поняття екологічної безпеки. Так, у сільському господарстві основним виробничим ресурсом є земля. У більшості країн світу землі сільськогосподарського призначення перебувають у приватній власності. При відомих перевагах остання не забезпечує на належному рівні збереження і примноження родючості ґрунту. Виснаження сільськогосподарських угідь, що перебувають у приватній власності, набуло в деяких країнах загрозливих масштабів. Це саме стосується екологічної безпеки, забруднення водойм, повітря тощо [5].

На підставі ст. 1 Закону України «Про екологічну експертизу» екологічна експертиза в Україні – це вид науково-практичної діяльності спеціально уповноважених державних органів, еколоого-експертних формувань та об'єднань громадян, що ґрунтується на міжгалузевому екологічному дослідженні, аналізі та оцінці передпроектних та інших матеріалів чи об'єктів, реалізація і дія яких може негативно впливати або впливає на стан навколишнього природного середовища, і спрямована на підготовку висновків про відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки [6].

Слід зазначити, що не вся профілактична робота з перевірки вищевказаної відповідності вимогам може вважатися екологічною експертизою. Попередня перевірка може набути форму екологічної експертизи, якщо вона виконувалася спеціальною комісією, призначеною уповноваженим на те органом. В залежності від цього законодавець передбачив три форми екологічних експертиз: державна, громадська та спеціальна.

До державної екологічної експертизи треба віднести: експертизи інвестиційних програм, схем і програм розвитку і розміщення продуктивних сил (регіональних, особливо програм соціально-економічного розвитку областей, і галузевих), проектів генеральних планів населених пунктів, схем і проектів (прогнозів, програм розвитку і розміщення) районного планування, у тому числі промислових вузлів та ін.; інженерно-екологічної експертизопередпроектних документів, проектів та їх виконання при будівництві нових та розширенні, реконструкції, модернізації, заміні технологій і освоєння нової продукції промислових підприємств та інших господарських об'єктів; експертизи проектів законодавчих, нормативно-правових актів у сфері екологічної політики, проектів (схем, прогнозів, програм) з розв'язання проблем охорони природи, раціонального природокористування й екологічної безпеки; експертизи документації з впровадження нових технологій, техніки, матеріалів і речовин, у тому числі закуповуваних за кордоном та ін.

Особливе значення має інженерно-екологічна експертиза проектів будівництва великих регіональних та міжрегіональних господарських об'єктів: електростанцій, каналів, перекидання рік, гідроспоруд, гірничо-видобувних комплексів та ін.

Варто зазначити, що державна екологічна експертиза організовується і проводиться еколоого-експертними підрозділами, спеціалізованими установами, організаціями або спеціально створюваними комісіями Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства охорони здоров'я України, їх органів на місцях із залученням інших органів державної виконавчої влади. До проведення державної екологічної експертизи можуть у встановленому порядку залучатися фахівці

інших установ, організацій і підприємств, а також експерти міжнародних організацій.

Здійснення державної екологічної експертизи є обов'язковим для видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, її висновки мають силу надвідомчого документа, обов'язкового до виконання.

Громадська екологічна експертиза може виконуватися у будь-якій сфері діяльності, що вимагає екологічного обґрунтування, за ініціативою громадських організацій спільно з державною екологічною експертизою або організовуватися окремо.

Водночас слід зауважити, що на відміну від державної екологічної експертизи, громадська екологічна експертиза регламентує свої рішення у вигляді висновків [7]. Висновок громадської екологічної експертизи має форму юридично значимого документа, в якому відображена позиція громадськості стосовно можливості реалізації об'єкта експертизи, який подається суб'єктам, уповноваженим приймати рішення щодо експертованих об'єктів та який є рекомендаційним згідно з чинним законодавством. За характером оцінки еколого-експертним органом об'єкта експертизи висновок громадської екологічної експертизи може бути позитивним, умовно негативним із поверненням об'єкта експертизи на доопрацювання або принципово негативним [8, с. 168].

Важливою передумовою обов'язковості врахування висновків громадської екологічної експертизи в господарській, інвестиційній, управлінській та іншій діяльності визначається в Законі України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Висновки громадських експертів додаються до заяви з метою отримання дозволу на будівництво або реконструкцію об'єкта підвищеної небезпеки і мають бути розглянуті спеціально уповноваженими суб'єктами [9].

Спеціальна або, як зазначає законодавець, інша екологічна експертиза виконується за ініціативою зацікавлених юридичних і фізичних осіб на договірній основі зі спеціалізованими еколого-експертними органами (державної або іншої форми власності) і формуваннями. Приблизний договір про надання еколого-експертних послуг затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища [6].

За своєю суттю, екологічна експертиза має зменшити або усунути негативний антропогенний вплив на навколишнє природне середовище. Екологічна експертиза проектів передбачає досягнення наступних цілей:

- забезпечення науково обґрунтованої відповідності проектів сучасним екологічним вимогам перед їхнім затвердженням компетентними державними органами;
- виключення можливих негативних впливів проектів на якість навколишнього природного середовища або природний стан складових його компонентів, а також на здоров'я та життя населення;
- підтримання динамічної і збалансованої природної рівноваги та сприятливої еколо-

гічної обстановки при спорудженні на основі проектів господарських об'єктів;

– забезпечення дотримання норм та вимог екологічної безпеки проєктованих об'єктів, уникнення екологічного ризику [7].

Ці цілі досягаються в процесі вирішення комплексу завдань:

- визначення ступеню екологічного ризику та безпеки запланованої чи здійснюваної діяльності;
 - організація комплексної, науково вмотивованої оцінки об'єктів екологічної експертизи;
 - перевірка та оцінка проектних матеріалів щодо відповідності вимогам чинного законодавства у сфері екологічної безпеки;
 - забезпечення такого рівня якості проектних рішень, при якому господарські об'єкти, що будуються, були б не тільки технічно, але й екологічно передовими та виключали будь-яку можливість порушення екологічної рівноваги;
 - визначення варіантів природоохоронних рішень і покращення екологічної обстановки в районі реалізації проектних проробок;
 - встановлення об'єктивних даних про можливість реалізації об'єктів, що піддаються експертизі в конкретних природних умовах з урахуванням їх впливу на природне середовище, використання природних та інших матеріальних ресурсів, забезпечення якості життя людей;
 - оцінка ефективності, повноти, обґрунтованості й достатності заходів щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей;
 - підготовка об'єктивних еколого-експертних висновків, що містять висновок про ступінь обґрунтованості проектів та рекомендації необхідності прийняття альтернативних природоохоронних та соціально забезпечувальних рішень, своєчасної передачі їх державним органам та зацікавленим особам [7].
- Звертаючись до ст. 73 Закону України «Про екологічну експертизу», бачимо, що основними об'єктами екологічної експертизи є проекти законодавчих та інших нормативно-правових актів, документація за впровадженням нової техніки, технологій, матеріалів, речовин, продукції, генетично модифікованих організмів, реалізація яких може призвести до порушення екологічних нормативів, негативного впливу на стан навколишнього природного середовища. Екологічній експертизі можуть підлягати екологічні ситуації, що склалися в окремих населених пунктах і регіонах, а також діючі об'єкти та комплекси, що мають значний негативний вплив на стан навколишнього природного середовища. Військові, оборонні та інші об'єкти, інформація про які становить державну таємницю, підлягають екологічній експертизі відповідно до цього Закону та інших спеціальних законодавчих актів України. [6]. Однак варто зауважити, що в якості об'єкта екологічної експертизи слід розглядати не будь-яку діяльність, здатну вплинути на навколишнє природне середовище, а лише ту, яка може створити негативний вплив. Це обумовлено складністю проведення екологічної експертизи всіх про-

ектних рішень, а також мінімальним впливом на навколишнє природне середовище при реалізації деяких з них. Однак така вибірковість зумовлює необхідність наявності переліку об'єктів, які підлягають екологічній експертизі, або критеріїв, складність вироблення яких пов'язана з різноманіттям умов і обставин можливого здійснення проектних рішень запланованої діяльності.

Водночас законодавець позитивно зазначив, що в якості об'єкта екологічної експертизи слід розглядати проекти законодавчих та інших нормативно-правових актів, документації, де експертом вивчається не сам матеріальний носій інформації, а зміст такої документації. Тим не менш, в силу відображення змісту і форми найбільш вдалим, на наш погляд, є термін «проектне рішення запланованої діяльності». Він означає, що визначений варіант планованої господарської та іншої діяльності виражений на матеріальному носії. Однак не у всіх випадках при плануванні діяльності потрібний такий виклад. У зв'язку з цим в якості об'єкта екологічної експертизи, на нашу думку, доцільно розглядати не всю намічувану діяльність, а лише ту, виклад якої на матеріальному носії необхідний відповідно до вимог чинного законодавства. При цьому і склад документації повинен відповідати певним у правових нормах вимогам.

В силу зазначеного під об'єктом екологічної експертизи слід розуміти «проектні рішення запланованої діяльності», реалізація яких може чинити негативний вплив на навколишнє середовище, яке визначається відповідністю встановленим в законодавстві екологічним вимогам. Дане визначення вимагає закріплення в ст. 7 Закону України «Про екологічну експертизу»

Крім цього, потребує особливого правового закріплення перелік об'єктів, що підлягають державній екологічній експертизі. Однією з особливостей чинного Закону «Про екологічну експертизу» є відображення більш конкретного кола об'єктів екологічної експертизи на рівні законодавчого акту. Більшість об'єктів екологічної експертизи зазначені у Законі України «Про екологічну експертизу», а деякі знаходять відображення і в Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», Тим самим не вирішено питання про необхідність їх єдиного переліку.

На нашу думку, було б пріоритетним додати до кола об'єктів екологічної експертизи людину, а саме її життя і здоров'я у взаємозв'язку з довкіллям. Де завдання – встановлення причинного зв'язку між станом здоров'я людини, змінами і шкідливим впливом довкілля під впливом антропогенної діяльності. Проведення екологічної експертизи життя і здоров'я людини у взаємозв'язку з довкіллям має принципове значення на вирішення питання про відшкодування шкоди здоров'ю громадян, що піддаються несприятливому впливу навколишнього природного середовища.

Що стосується суб'єктного складу екологічної експертизи, то тут законодавець чітко наводить перелік цих суб'єктів, а саме:

1) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охоро-

ни навколишнього природного середовища, а на території Автономної Республіки Крим орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища;

2) створювані спеціалізовані установи, організації та еколого-експертні підрозділи чи комісії;

3) інші державні органи, місцеві ради і місцеві органи виконавчої влади відповідно до законодавства;

4) громадські організації екологічного спрямування чи створювані ним спеціалізовані формування;

5) інші установи, організації та підприємства, в тому числі іноземні юридичні і фізичні особи, які залучаються до проведення екологічної експертизи;

6) окремі громадяни в порядку, передбаченому цим Законом та іншими актами законодавства[6].

Водночас було непогано доповнити положення, де законодавець організовує створення еколого-експертних комісій, впровадженням «експертних комісій із залученням висококваліфікованих фахівців для проведення державної екологічної експертизи найбільш складних проектів». Сама ідея залучення позаштатних експертів актуальна, враховуючи обмежені можливості штатних експертів.

На основі вивчення практики екологічної експертизи пропонується для законодавчого закріплення складу прав і обов'язків експерта екологічної експертизи додати положення «відводу експерта», що надасть необхідних гарантій об'єктивного та якісного проведення державної екологічної експертизи. Достатніми і необхідними підставами для відводу експерта є:

1) особиста, пряма або непряма зацікавленість експерта в результатах експертизи;

2) службова або інша залежність експерта від замовника, а також осіб, безпосередньо зацікавлених в результатах експертизи;

3) некомпетентність експерта;

4) участь експерта в експертизі, результати якої спростовуються (тільки для повторних експертиз, які проводяться на підставі судового рішення).

Процедура відводу експерта може бути наступна:

– заява відводу здійснюється протягом законодавчо встановленого строку до офіційної дати початку проведення експертизи будь-якою особою, що володіє інформацією, яка свідчить про наявність підстав для відводу експерта;

– після початку експертизи заява про відвід допускається у випадках, коли підстави для цього стали відомі особі пізніше офіційної дати початку експертизи;

– дозвіл еколого-експертним органом, що проводить експертизу, питання про відвід вирішується протягом законодавчо визначеного терміну.

Таким чином, екологічна експертиза є самостійним видом екологічного контролю, вона не має суто запобіжного значення, бо, зазвичай, відбувається на початку еколо-

го-шкідливої діяльності і виступає гарантом виконання еколого-правових розпоряджень. Варто додати, що екологічна експертиза виступає в ролі попередньої перевірки відповідності господарських рішень вимогам охорони навколишнього природного середовища та внаслідок здоров'я людей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гиренко І.В. Рослинний світ як об'єкт правової охорони навколишнього природного середовища // Електронне наукове фахове видання «Форум права». – 2012. – № 3. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : file:///C:/Users/Sergey/Downloads/FP_index.htm_2012_3_22.pdf.
2. Малишко М.І. Екологічне право України / М.І. Малишко. – К. : Юридична книга, 2001. – 392 с.
3. Тищенко Г.В. Екологічне право / Г.В. Тищенко. – К. : ТП Пресс, 2003. – 256 с.

4. Екологічне управління: [підручник] / [В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський та ін.]. – К. : Либідь, 2004. – 432 с.
5. Курило В.І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України : сучасна парадигма : [монографія] / В.І. Курило ; за заг.ред. В.К. Шкарупи. – К. : Магістр – XXI сторіччя, 2007. – 312 с.
6. Про екологічну експертизу: Закон України від 09 грудня 1995 року № 45/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/95-%D0%B2%D1%80>.
7. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-ХІІ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
8. Позняк Е.В. Юридична природа висновку громадської екологічної експертизи в Україні / Е.В. Позняк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки – 2004. – Вип. 59. 26. – С. 54–68.
9. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 8 січня 2001 року № 2245-ІІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.

УДК 347.73

ЗАГАЛЬНИЙ ПОДАТКОВИЙ РЕЖИМ: ДО ПИТАННЯ СКЛАДУ ТА РІЗНОВИДІВ

Сарана С.В., к. ю. н.,
доцент, докторант кафедри управління,
адміністративного права і процесу та адміністративної діяльності
Національний університет державної податкової служби України

У статті розглянуто норми податкового законодавства та наукові праці, які присвячені питанням складу та різновидів загального податкового режиму. Запропоновано авторське бачення складу загального податкового режиму, сформоване на основі його ключових рис, та класифікації загального податкового режиму з прив'язкою до норм чинного податкового законодавства.

Ключові слова: податковий режим, загальний податковий режим, склад загального податкового режиму, видова класифікація загального податкового режиму.

В статье рассмотрены нормы налогового законодательства и научные труды, посвященные вопросам состава и разновидностей общего налогового режима. Предложено авторское видение состава общего налогового режима, сформированное на основе его ключевых черт, и классификации общего налогового режима с привязкой к нормам действующего налогового законодательства.

Ключевые слова: налоговый режим, общий налоговый режим, состав общего налогового режима, видовая классификация общего налогового режима.

Sarana S.V. GENERAL TAX REGIME: THE QUESTION OF THE COMPOSITION AND SPECIES.

The article deals with the rules of tax legislation and scientific works that are devoted to varieties of general stock and the tax regime. The author vision part of the general tax regime, formed on the basis of its key features and classification of general tax regime with reference to the provisions of current tax laws.

Key words: tax regime, general tax regime, composition of the general tax regime, species classification general tax regime.

Постановка проблеми. Податкове право є доволі складним та розгалуженим інституційним утворенням в межах фінансового права, що зумовлює наявність у ньому цілого комплексу норм, які можуть бути віднесені до того чи іншого податкового режиму. Найбільшу цікавість у цьому аспекті викликає загальний податковий режим, яким охоплюється цілий ряд податкових інститутів податкового права, що належать як до загальної, так і до особливої його частин.

Загальний податковий режим включає до свого складу норми загальних положень податкового права та норми, якими врегульовані встановлення, нарахування і сплата ок-

ремих податкових платежів. При цьому таке охоплення великої кількості податкових правовідносин закономірно породжує питання про склад загального податкового режиму та відповідну видову класифікацію різноманітних груп правовідносин, що до нього належать. Останні з яких можуть стосуватися як всіх податкових правовідносин загалом, так і їх груп або окремих податкових платежів чи платників податків.

Через це виникає потреба у дослідженні питання складу та видової класифікації загального податкового режиму на основі сучасних досліджень та законодавчих реалій податково-правового регулювання.